

3. 5. 2022
Praha

Připravovaná autorská inscenace *Pravidla úklidu* popíše realitu pracovních podmínek Ukrajinek v Česku.

Premiéra se odehraje na festivalu Divadelní Flora, poté bude k vidění na olomouckém i pražském jevišti

Olomoucké Divadlo na cucky ve spolupráci s pražským A studiem Rubín a Kolonií z.s. uvede premiéru autorské inscenace *Pravidla úklidu*. Dokumentární projekt vychází z příběhů žen z východu, které se vydaly do Česka za lépe placenou práci. Na základě reálných svědectví vypovídá o práci v domácnostech, práci na černo a péči a rodičovství na dálku v těch nejmizerněji placených profesích. Autorkou a režisérkou je Lucie Ferenzová. Tři ženské hrdinky představují Anita Krausová, Martina Jindrová a Táňa Malíková. Prvního uvedení se inscenace dočká v rámci 25. ročníku festivalu Divadelní Flora 9. května, pražská premiéra pak proběhne v A studiu Rubín 10. června.

Podle Českého statistického úřadu předstihla v roce 2019 ukrajinská menšina svým počtem obyvatel žijících v Česku (zhruba 145 000) historicky nejpočetnější českou menšinu – Slováky. Během koronavirové pandemie sice počty pracujících Ukrajinců v České republice klesly asi o 7 %, ale i tak se jedná o jednu z nejpočetnějších českých menšin. Český statistický úřad navíc pracuje jen s oficiálními daty, proto existuje velký předpoklad, že počet lidí z Ukrajiny žijících se v Česku jako levná pracovní síla je mnohem vyšší.

Temně dokumentární *Pravidla úklidu* vypráví příběhy žen, které se do České republiky vydaly s cílem vybudovat lepší život pro sebe a svou rodinu. „*Prvotním impulzem k přípravě inscenace pro mě bylo setkání s knížkou Petry Hůlové, 'Čechy, země zaslíbená', která zachycuje život ukrajinské uklízečky v Čechách,*“ popisuje režisérka Lucie Ferenzová a dodává „*Dílo je ale z roku 2012 a za tu dobu se toho hodně změnilo, jak ze sociálního, tak politického hlediska. Proto jsem se v minulém roce rozhodla oslovit k rozhovorům ženy z Ukrajiny, které nyní pracují v České republice. Překvapilo mě, že velké procento o své práci nechtělo vůbec mluvit. Nakonec jsme převážně čerpali z vyprávění paní Natálie, která se mi ozvala sama díky blízkému vztahu k divadlu.*“

„*Příběhy Ukrajinek, které doma nechaly své děti vychovávané prarodiči nebo známými, aby v Česku pracovaly jako ulizečky či ošetrovatelky za minimální mzdu, nejsou vůbec ojedinělé. Tyto příběhy bohužel často obsahují i různé typy vykořisťujících systémů ukrajinských zaměstnavatelů či agentur, které minimum minimální mzdy ještě zmenšují. Svou roli hraje i strach v podobě mafiánských praktik v případě, kdy by se někdo z pracujících chtěl vymanit. A tak z jedné strany tyto ženy bojují s černým trhem práce a z druhé strany se státní legislativou (např. v podobě daní,*

získání víz, trvalého pobytu, nebo pokud chtějí do Česka přivést a vychovávat zde svoje děti). Přesto všechno tady zůstávají a denně vykonávají práci, kterou mnozí chápou jako podřadnou, těžkou a nevděčnou. A my se v naší inscenaci snažíme poukázat na mnohovrstevnost této situace,“ dodává Ferenzová.

Původní záměr dokumentu zkoumat podmínky práce, transnacionální rodičovství a migraci ovlivnila ruská invaze na Ukrajině. „Mnohem více reflektujeme příběh žen v totálním ohrožení při probíhající maskuliní válce. S invazí zároveň vytanulo téma vztahu Čechů k prekarizované práci – jinými slovy, každý si teď mohl dovolit ‚svou Ukrajinku‘, protože to najednou mělo náboj pomoci a solidarity. Vedle toho se v inscenaci věnujeme komodifikaci práce na Youtube, otázce rolí při práci v domácnosti a péči jako takové. Dojde i na pověstný definitivní úklid Marie Kondo. Pravidla úklidu tak rozhodně nejsou jen prosté existenciální drama o utrpení žen v době ukrajinsko-ruského konfliktu,“ uzavírá Ferenzová.

Herečky Anita Krausová, Martina Jindrová a Táňa Malíková na sebe vrství charaktery různých mluvčích, aby je v další situaci svlékly a vyměnily za jiné. Témata hovoru, podobně jako jevištní akce mají stejného jmenovatele a tím je úklid, péče a prekarizovaná práce. Autorkou jednoduchého a přesto výrazného scénického řešení, ale také kostýmů a videa je dlouhodobá spolupracovnice Kolonie Andrijana Trpković. Podobně jako hudebnice Markéta Ptáčnicková, která vytvořila nejen songy, které v inscenaci zazní, ale je také autorkou všech hudebně-zvukových ploch.

Inscenace *Pravidla úklidu* navazuje na dlouhodobou spolupráci A studia Rubín s divadlem Kolonie z. s., která se věnuje společensky angažovaným tématům cestou autorských inscenací, tentokrát navíc za spoluúčasti olomouckého progresivního Divadla na cucky. Inscenace bude jednou měsíčně uváděna jak v Divadle na cucky, tak v pražském A studiu Rubín. Olomoucká premiéra se uskuteční v pondělí 9. května od 19 hodin – zahájí tak program 25. ročníku mezinárodního festivalu Divadelní Flora. Představení je již aktuálně vyprodáno, vstupenky na další reprízy 10. a 11. května lze rezervovat na webu www.divadlonacucky.cz. Pražští diváci si na premiéru *Pravidel úklidu* počkají do 10. června, předprodej vstupenek naleznou na www.astudiorubin.cz.

Kontakt pro média

Pavla Umlaufová

e: p.umlaufova@gmail.com

t: 723 901 326

Informace o A studiu Rubín

A studio Rubín je komorní nezávislé divadlo nacházející se v historickém centru Prahy v prostorech sklepního domu U Tří korun na Malostranském náměstí. Za svoji padesátiletou existenci získalo v české divadelní kultuře jméno nezaměnitelné scény, která se ve všech svých etapách soustředila na autorské inscenace a vznik nových divadelních textů. Současná dramaturgie A studia Rubín se orientuje na intimnější, upozadovanější a subtilnější témata, která nahlíží v širších společenských perspektivách.

A studio Rubín

www.astudiorubin.cz

<https://www.facebook.com/astudiorubin>

https://www.instagram.com/a_studio_rubin/

Anotace – Pravidla úklidu

Lucie Ferenzová a kolektiv

„Úklid je práce, která je vidět, až když jí nikdo nedělá.“ (Pierrette Hondagneu-Sotelo)

Tak trochu dark pop, tak trochu žonglování s tématy, mopem a kusem hadru. Temně dokumentární ve své podstatě a jasně barevné na vyčištěném povrchu. Hlasy z východu a z nejspodnějších hlubin práce, kterou západní, ale i česká společnost nechce vidět, ovšem někdo tu práci dělat musí, že jo?!

Tři mluvčí. Tekuté charaktery žen vypráví o nepsaných pravidlech péče, která po staletí tvoří gender. Superhrdinky úklidu, Eurydiky čekající v říši stínů, zatímco se budoucnost loaduje, zero waste máme, co si kupují emoci a kvalitní čas na své děti. Češky jsou pendlerky, zatímco Ukrajinky jsou migrantky. Něco se čistí vodou, něco na sucho, něco denně a něco se prostě vyčistit nedá. Společnost, stejně jako úklid, má svá pravidla. A pak přijde válka. A prach znovu usedá na čisté tiché předměty. A ten prach se v prachy obrací a v noci mluví o tom, že poslední vrstva Země se dokonale obejde bez lidí.

Autorská inscenace o práci v domácnostech, práci na černo, péči a rodičovství na dálku vycházející z dokumentárních rozhovorů s ženami pracujícími v České republice v těch nejmizerněji placených profesích. Ideálně bez smlouvy. Samozřejmě.

Autor: Lucie Ferenzová a kolektiv

Odborná konzultace: Mgr. Petra Ezzeddine, Ph.D.

Režie: Lucie Ferenzová

Dramaturgie: Dagmar Fričová

Výprava, video a dramaturgická spolupráce: Andrijana Trpković

Hudba: Markéta a Pavel Ptáčníkovi

Hrají: Anita Krausová, Martina Jindrová a Táňa Malíková

Produkce: Kristýna Milaberská, A studio Rubín, Divadlo na cucky

Inscenace vzniká jako koprodukce Kolonie z.s., A studia Rubín a Divadla na cucky.